

Handläggare
Magnus Thulin
Telefon: 08-50829938

Till
Kommunstyrelsen

Remiss av Betänkandet En kortare instanskedja för mark- och miljöärenden (SOU 2025:122)

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2026/355

Sammanfattning av remissen

Betänkandet *En kortare instanskedja för mark- och miljöärenden (SOU 2025:122)* föreslår effektiviseringar av miljö- och byggprocesser genom färre instanser, utökat krav på prövningstillstånd och begränsad överklaganderätt. Syftet är att förkorta utdragna handläggningstider, främja konkurrenskraft och säkerställa en rättssäker process enligt miljöbalken och plan- och bygglagen.

Beredning

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet *En kortare instanskedja för mark- och miljöärenden (SOU 2025:122)* till bl.a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall AB-

Nedan följer koncernledningens samlade bedömning samt en sammanfattande redovisning av dotterbolagens remissvar.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen välkomnar utredningens ambitioner och ställer sig, ur ett bolagsperspektiv, i huvudsak positivt till betänkandet. Bolaget har därutöver inget att erinra i ärendet.

Underremisser

Stockholms Hamns remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget ställer sig mycket positivt till utredningens övergripande ambition att åstadkomma en mer flexibel, effektiv och förutsebar tillståndsprövning enligt miljöbalken. Utifrån de perspektiv som bolaget har att beakta, finns inte något att erinra i sak mot de förslag

som lämnas i delbetänkandet. I övrigt avstår därför bolaget från att svara på remissen.

Stockholm Vatten och Avfalls remissvar har i huvudsak följande lydelse:

3.7.3 Ny instansordning för ärenden och mål enligt plan- och bygglagen

Bolaget tillstyrker förslaget om att länsstyrelsen plockas bort ur instansordningen och att överklaganden istället ska göras direkt till mark- och miljödomstolen. Effekten att den totala handläggningstiden per ärende därmed kan förkortas är önskvärd. Bolaget vill dock belysa att länsstyrelsen är central för Sveriges arbete med vattenskyddsområden. När länsstyrelsen plockas bort ur instansordningen riskerar vattenskyddet att försvagas.

3.7.4 Ny instansordning för ärenden och mål enligt miljöbalken

Bolaget tillstyrker förslaget om att länsstyrelsen plockas bort ur instansordningen och att överklaganden istället ska göras direkt till mark- och miljödomstolen. Effekten att den totala handläggningstiden per ärende därmed kan förkortas är önskvärd. Bolaget vill dock belysa att länsstyrelsen är central för Sveriges arbete med vattenskyddsområden. När länsstyrelsen plockas bort ur instansordningen riskerar vattenskyddet att försvagas.

4.6.3 Dispensgrunderna för prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen begränsas

Förslaget innebär även ett försvårande av att få prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen jämfört med idag. Bolaget ställer sig positiva till att den generella handläggningstiden i Mark- och miljööverdomstolen därmed minskar. Risken med detta förslag är dock att domstolarna inte i lika hög utsträckning behöver utveckla sina domskäl. Det innebär att domskälen i större utsträckning kan bli ofullständiga. Den omständigheten, i kombination med att möjligheten att inkomma med nytt material i Mark- och miljööverdomstolen minskar, kan tyvärr tänkas leda till en viss rättsosäkerhet.

6.7.3 Ny avgift vid överklagande till mark- och miljödomstol och Mark- och miljööverdomstolen införs

Förslaget om att införa en avgift i syfte att begränsa antalet klagoberättigade är positivt. Den föreslagna avgiftens storlek är inte är särskilt hög, men tillräckligt för att ge den av betänkandet tilltänkta effekten.

7.7.2 Krav på tidsfrist för meddelande av dom efter huvudförhandling eller sammanträde införs i samtliga mål

Bolaget tillstyrker förslaget gällande att en ny bestämmelse, med innebörden att dom ska meddelas så snart som möjligt med hänsyn till målets art och omständigheterna i övrigt, förs in i lagen om mark- och miljödomstolar.

8.7.5 Samrådskretsen vid planläggning i detaljplan begränsas

Bolaget tillstyrker förslaget beträffande begränsande av samrådskrets i detaljplaneprocessen.

Fredrik Jurdell
Vd

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Vd	2026-04-01